

VSO tabor mladih
Maribor, 13. 11. 2015

Annemarie Eker

SLOVENSKA OSAMOSVOJITVENA VOJNA

Slovenska osamosvojitvena vojna ali vojna za Slovenijo, znana tudi kot desetdnevna vojna, je bila vojna, s katero je Republika Slovenija med 27. junijem in 7. julijem 1991 odbila napad Jugoslavije, s tem pa potrdila svojo neodvisnost od SFRJ. To je bil prvi oboroženi spopad v Evropi po drugi svetovni vojni.

Pogovarjala sem se z Dušanom Grušovnikom - veteranom slovenske osamosvojitve. Povedal mi je svojo zgodbo.

Bil je v sklopu Tamovske čete. Bila je razdeljena v različne oddelke. Njegovo mesto je bilo na Slivniškem letališču in naloga tamkajšnjih veteranov je bila, da branijo letališče. Oboroženi so bili z M48 puškami in na območju je bilo nekaj ostrostrelcev. Tudi protiletalskih topov ni manjkalo. Pristajalna steza je bila polna min. V primeru, da bi kdo od agresorjev – JLA – napadel ali želel pristati, se je čakalo na povelje, kdaj naj mine aktivirajo.

»Na borbo sploh nismo bili pripravljeni; nikamor se nismo mogli zateči pred napadi. Bilo nas je tako strah, da nas je že sama kresnička prestrašila.«

Oddelek na letališču je štel približno 600 vojakov. Izhoda niso imeli. Poveljstvo je bilo strogo. Vsak dan so pričakovali hude napade, saj so jih ustrahovali, da bodo napadeni s strani specialistov. Ko so začeli v mariborskih kasarnah prazniti skladišča orožja, so del tega dostavili na mariborsko letališče, da ne bi prišlo v roke agresorjev.

Obletavali so jih vojaški helikopterji, vendar jih neposredno niso napadli. Skopali so si skrivne jarke v gozdu, da bi se v primeru napada umaknili na varno. Umivali so se z mrzlo vodo. Tudi svežega spodnjega perila niso imeli. Za hrano je bilo dobro poskrbljeno. Večkrat so kuhali kar na letališču, včasih pa so jim že skuhamo hrano pripeljali. Kosilo je bilo vedno toplo, največkrat so bile enolončnice. Imeli so tudi zdravniško oskrbo. »Srečal sem sodelavca, ampak je bil tako prestrašen, da me sploh spoznal ni.«

Na letališču ni bilo žrtev.

Čez čas se je situacija umirila in počasi so jih začeli odpuščati domov. »Jaz sem ostal še dva dni dlje. Čas se je vlekel in komaj sem čakal, da grem domov.«

»Mi smo imeli srečo; ponekod je bilo dosti bolj ostro in napadi so bili dosti hujši.«
Vojaki, ki so sodelovali v obrambi, so bili nagrajeni z odlikovanji in čas, ki so ga tam preživeli, se je štel za delovno dobo. Deležni so bili nekaterih ugodnosti (plačilo dodatnega zavarovanja).
»Na koncu smo bili srečni, da smo se zdravi vrnili domov.«

V mesecu oktobru leta 1991, natančneje 25. oktobra 1991, ob 23.45 uri, je slovensko ozemlje zapustil zadnji vojak jugoslovanske armade, takrat nam že tuje vojaške sile. Na ta dan je Slovenija postala suverena država. V mesecih, ki so sledili, je naša država postala mednarodno priznana članica družine evropskih narodov ter polnopravna članica OZN.

Viri:

- Dušan Grušovnik (veteran slovenske osamosvojitve)
- Glasilo Zveze veteranov vojne za Slovenijo – Veteran